

Rekomendācijas ainavu aizsardzībā

Ainavu daudzveidību Gaujas NP nosaka mainīgais reljefs - izteiksmīgās Gaujas un tās pieteku ielejas ar pieguļošajām platībām, ko galvenokārt aizņem meži, un nosacīti pārējā teritorija, ko raksturo iekultivētie tīrumi, pļavas, ganības ar atsevišķām viensētām un nelieliem meža masīviem. Ainaviski nozīmīgākās ir dabas lieguma, kultūrvēsturiskā un ainavu aizsardzības zona.

Lai saglabātu Gaujas NP tradicionālo ainavu jāievēro sekojošas rekomendācijas ainavu aizsardzībā.

1. Gaujas senielejas un pieteku ieleju ainava.
 - Gaujas un tās pieteku ielejās neveidot sablīvētu un ainavā neiederīgu apbūvi.
 - Nesadalīt jaunus apbūves gabalus.
 - Jācenšas saglabāt tradicionālās zemes apsaimniekošanas metodes.
 - Neuzsākt būvniecību dabiskajās pļavās, tās pēc iespējas pļaut vai noganīt, nepieļaujot to aizaugšanu vai transformāciju.
2. Meža ainava.
 - Nepieciešama mērķtiecīga ainavas kopšana gar autoceļiem veidojot tādās skatu perspektīvas.
 - Koku ciršanu veikt vēlā rudenī un ziemā, lai pēc iespējas mazāk bojātu pamežu un zemsedzi.
 - Meža puduros – līdz 3 ha lielās mežaudzēs, kas atrodas 500 metru un lielākā attālumā no cita meža nogabala, neveikt kailcirtes.
 - Gar jebkuras kategorijas autoceļiem neveikt kailcirtes 30 metru platā joslā.
 - Kailcirtes jāplāno un jāveic pa dabiskām robežām, izvairoties no taisnu cirsmu malu veidošanas.
3. Purvu ainava.
 - Purvos nebūtu vēlama nekāda resursu saimnieciska izmantošana.
4. Ainava ap ezeriem.
 - Nav vēlama koku un krūmu ciršana ezera krastos meža zemēs, savukārt pļavas pie ezeriem ir jāpļauj līdz ezera krastam.
 - Ezeru krastu tuvumā ieteicams neveidot tādu apbūvi, kas izmaina reljefu vai, kuras rezultātā ir traucētas rekreācijas iespējas.
5. Tradicionālā lauku kultūrainava.
 - Teritoriju plānojumos, sevišķi tūristu maršrutu ceļu tuvumā, jāizdala ainaviski vērtīgas lauksaimniecības zemes, nosakot ierobežojumus to transformācijai, kā arī esošo īpašumu sadalīšanai jaunos apbūves gabalos.
 - Teritoriju plānojumos nepieciešams ietvert perspektīvās lauksaimniecības zemes.
 - Aizaugušus tīrumus, kur savairojušas agresīvās nezāles nepieciešams nopļaut vismaz vienu reizi 3 gados.
 - Nepieciešams rosināt viensētu un to apkārtnes sakopšanu.
6. Kultūrvēsturisko apbūves centru ainava.
 - Telpiskā plānojumā ievērot apbūves tradīcijas, materiālus, stilistiku.
 - Objekta rekonstrukciju, renovāciju, restaurāciju – ja objekts ir Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas arhitektūras un kultūras pieminekļu sarakstā, veikt saskaņā ar normatīvajiem noteikumiem.
 - Jāsaglabā un jāatjauno vēsturiskie stādījumi – alejas, birzis, muižu parki, kā arī atsevišķi koki.
7. Urbanizētā ainava.
 - Vēlams nojaukt arhitektoniski un ainaviski nevērtīgo apbūvi, kas būtiski izmaina ainavu.
 - Nepieciešama krūmu ciršana, zāles pļaušana un atkritumu savākšana gar autoceļiem.
 - Pašvaldībām nepieciešams noteikt meža aizsargjoslas ap pilsētām.